

1. Kaupunginvaltuusto

Köydenpunojankadun varrella korttelissa n:o 80 olevien tonttien n:o 9^a, 9^b ja 11 kunnostamiseksi tilapäisiksi leikkialueiksi sen jälkeen, kun niillä olevat vanhat rakennukset olisi purettu sekä lisäksi ryhtymään toimenpiteisiin mm. Johanneksenpuiston Merimiehenkadun puoleisella sivustalla olevien lasten leikkialueiden suurentamiseksi. Valtuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (12.3. 221 §).

Myös vt Kivilinna ym. olivat 16.6.1965 tehneet em. asiaa koskevan aloitteen ehdottaen, että Ruoholahden-, Köydenpunojan- ja Eerikinkadun välissä oleva kortteli n:o 173 kunnostettaisiin puistoksi ja leikkialueeksi sekä että uudessa asemakaavassa tämä aikaisemmin teollisuusalueeksi merkitty alue vah-

vistettaisiin puistoksi ja leikkialueeksi. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että valtuusto oli 8.3.1967 päättänyt suorittaa aluevaihdon Valio Meijerien Keskusosuusliikkeen kanssa siten, että kaupunki luovuttaisi Valiolle korttelin n:o 173 kolme tonttia sekä yleisiin alueisiin kuuluvan määräälan ja Valio puolestaan luovuttaisi kaupungille Kampin korttelin n:o 80 tontit n:o 9^a ja 9^b ja 11, jotka oli tarkoitus kunnostaa tilapäiseksi leikkialueeksi. Korttelit n:o 80 ja 173 ovat naapurikortteleita. Kaupunginhallitus oli 12.5. päättänyt korttelin n:o 80 em. tonttien kunnostamisesta leikkipuistoksi. Asiaa oli myös käsitelty eo. aloitteen yhteydessä. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (25.6. 532 §).

5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Kansakoulutoimi

Suomenkieliset kansakoulut. Valtuusto päätti perustaa suomenkielisiin kansakouluihin 1.8. lukien neljä uutta tarkkailuluokan opettajan virkaa, kuusi uutta varsinaisen kansakoulun englannin kielen opettajan ja kuusi ruotsin kielen opettajan virkaa siten, että virat saataisiin jättää vakinaisesti täyttämättä 31.7.72 saakka (4.6. 406 §). Lukuvuodesta 1970/71 lukien oli yhdessä opetettavaan ryhmään sallittu ottaa vain 34 oppilasta, mistä syystä päätettiin perustaa 1.8. 1970 lukien 50 uutta varsinaisen kansakoulun kansakoulunopettajan, kahdeksan kansalaiskoulun englannin kielen ja kahdeksan ruotsin kielen opettajan virkaa (15.10. 734 §). Jakomäen kansakoulua varten perustettiin 11. pl:n vahtimestari-talonmiehen virka 1.4. 1969 lukien (26.3. 243 §) ja 1.1.1970 lukien kaksi 11. pl:n vahtimestarin virkaa Puotinharjun kansalaiskoulua ja Yliskylän kansakoulua varten (18.6. 454 §) sekä Santahami-

nan kansakoulua varten 8. pl:n talonmiesvahtimestari-siivoojan virka (1.10. 692 §); yksi avoimena oleva alakansakoulun opettajan virka muutettiin 1.8. lukien yläkansakoulun opettajan viraksi (18.6. 453 §). Kallion kansakoulun 11. pl:aan kuuluva talonmies-lämmitäjän virka päätettiin lakkauttaa 1.1.1970 lukien (10.12. 897 §).

Laulunopettajan virkojen uudelleen järjestelyn vuoksi valtuusto päätti muuttaa 1.8.1969 lukien suomenkielisten kansakoulujen varsinaisen kansakoulun avoimena olevat neljä poikien ja viisi tyttöjen laulunopettajan virkaa samaan palkkaluokkaan kuuluviksi varsinaisen kansakoulun laulunopettajan viroiksi. Oppilasmäärien vähenemisen vuoksi päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä 31.7.1971 saakka varsinaisen kansakoulun 45 kansakoulunopettajan, kuusi poikien käsityönopettajan, kaksi tyttöjen käsityönopettajan ja kahdeksan laulunopettajan virkaa, sekä eräitä kansalaiskoulun ja apukoulun opettajan virkoja. Samasta syystä

päätettiin lakkauttaa 1.8.1969 lukien kansalaiskoulun useita virkoja (12.2. 114 §, 17.9. 639 §, kunn.as.kok. s. 489).

Valtuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään jäljempänä mainittuja määrärahoja, niiden käyttötarkoitusta osittain muuttaen, seuraaviin tarkoituksiin: v:n 1967 talousarvioon Kampin ammattikoulun saneeraustyötä varten merkitystä määrärahasta 350 000 mk ja v:n 1968 talousarvioon erikoisammattikoulutaltoa varten merkitystä määrärahasta 150 000 mk Puotinharjun kansalaiskoulun rakennustöiden loppuun suorittamista varten (7.5. 324 §); v:n 1966 talousarvioon Myllypuron ja Munkkivuoren kansakoulujen rakennustöihin varatuista osamäärärahoista enintään yht. 47 426 mk sekä v:n 1967 talousarvioon Kampin ammattikoulun saneeraukseen varatusta osamäärärahasta enintään 77 573 mk Jakomäen kansakoulun rakennustyön loppuun suorittamista varten (18.6. 482 §); kertomusvuoden talousarvioon Laajasalon vanhusten asuintaltoa varten merkitystä määrärahasta 1 mmk Mellunmäen kansakoulun rakennustöiden jatkamista varten (12.11. 819 §) sekä kertomusvuoden kaluston hankintamäärärahoista enintään 64 515 mk matematiikan opetukseen ym. tarvittavien oppikirjojen hankkimiseen (25.6. 527 §).

Valtuusto päätti omasta puolestaan hyväksyä talorakennusosaston laatimat 30.12. 1968 päivätyt Vuosaaren kansakoulurakennuksen luonnospirustukset n:o 1—8 rakennustapaselityksineen, jotka kouluhallitus tarkasti 2.9.1969 ja oikeutti laatimaan pääpiirustukset ja työselitykset niiden pohjalta (21.5. 368 §, 1.10. 689 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen yksi avoina oleva opettajan virka päätettiin täyttää vakinaisesti vasta 1.8.1971 (12.3. 206 §); 1.8. lukien avoimeksi tulleet neljä varsinaisen kansakoulun opettajanvirkaa ja yksi tyttöjen käsityönopettajan virka päätettiin lakkauttaa 1.1.1970 lukien (15.10. 735 §).

Kaupungin koululaisten varustamisesta pi-

meässä näkyvin heijastimin olivat vt Juhola ym. tehneet 26.2. aloitteen, jossa kiinnitettiin huomiota liikenneonnettomuuksien yhä kasvavaan määrään ja siihen, että suurin osa niistä tapahtui pimeänä vuodenaikana. Tämän vuoksi olisi kaupunginhallitusta kehoitettava ryhtymään kiireellisesti ennen pimeän vuodenaajan tuloa toimenpiteisiin kaikkien kaupungin koululaisten varustamiseksi pimeässä selvästi näkyvin heijastimin. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan käsityksen mukaan heijastimia tulisi hankkia kaikille niille oppilaille, jotka koulumatkoiltaan joutuvat pimeinä aikoina joko jalan tai pyörällä liikkuaan käyttämään riittämättömästi valaistuja teitä. Heijastimien tarve olisi kussakin yksityistapauksessa jätettävä lasten vanhempien ja koulunjohtajien harkittavaksi. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta yhtyi suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan lausuntoon. Johtokunnat olivat ilmoittaneet harkitsevansa heijastimien hankkimisesta aiheutuvan määrärahan merkitsemistä v:n 1970 talousarvioehdotukseen. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (26.2. 186 §, 25.6. 529 §).

Yhteisluokkiin siirtymisestä laulun- ja käsityönopetuksessa mainitsivat vt Zilliacus ym. aloitteessaan 12.2.1969, että erillisluokkien ja jo vanhentuneitten eri palkkaluokkien olemassaoloa oli aikaisemmin perusteltu sillä, että poikien opetus oli opettajille raskaampaa kuin tyttöjen. Kokemus oli kuitenkin osoittanut, että yhteisluokkajärjestelmä vaikutti tasapainottavasti sekä poikien että tyttöjen käyttäytymiseen. Myös käsityönopetus ja veistonopetus oli erotettu tyttö- ja poikaluokkiin. Näiden molempien oppiaineiden metodiikka oli vanhentunut, yksipuolinen ja oppilaiden mielestä ikävä, joten sekin olisi pikaisen uudistuksen tarpeessa. Tarpeettomien ja epätaiteellisten puhdetöiden ja patalappujen tilalle olisi järjestettävä opetusta käytännön kätevyudessa, askartelussa ja kodin piiriin liittyvissä korjaustöissä. Poikien ja tyttöjen olisi saatava samanlaista

1. Kaupunginvaltuusto

opetusta yhteisluokissa. Täten pojat oppisivat käyttämään neulaa ja lankaa omia vaatteitaan hoitaessaan ja tytöt vastaavasti vasaraa ja nauvoja. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin uudistuksien aikaansaamiseksi näiden aineiden opetussuunnittelussa ja yhteisluokkiin siirtymisessä. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta mainitsi, että varsinaisen kansakoulun nykyinen opetussuunnitelma oli hyväksytty käyttöön v. 1966, joten sitä ei vielä voida pitää vanhentuneena ja kansalaiskoulun uutta opetussuunnitelmaa laadittiin parhailaan. Siinä ilmeisesti otettaisiin nykyajan vaatimukset myös puu- ja metallityön- sekä käsityöopetuksen osalta huomioon. Yhteisluokkia oli lukuvuonna 1957/58 kaikista oppilasluokista 12.1 %. Lukuvuonna 1968/69 oli vastaava prosenttiluku 74.0 %, joten yhteisluokkien luku oli merkittävästi kasvanut. Yhteisluokkien muodostaminen oli ensi sijassa koulujen sisäinen järjestelykysymys. Se riippui opetuksellisista ja taloudellisista näkökohdista, mm. opetusryhmien muodostamisesta käytännöllisissä oppiaineissa. Luokat I ja II ovat kaikki yhteisluokkia. Laulutunneilla oppilasluokat ovat normaalikokoonpanossaan, joten tyttöjä ja poikia opetetaan laulutunneilla yhdessä. Yhteisopetukseen käsityö- ja veistotunneilla ei ollut mahdollisuutta, koska kansakoululain 9 §:n 3 mom:in mukaan tyttöjä ja poikia oli kolmannelta luokalta lähtien opetettava erikseen käsityössä, joten yhteisopetukseen käsityö- ja veistotunneilla ei ollut laillisia edellytyksiä. Kuitenkin v. 1966 hyväksytyin varsinaisen kansakoulun opetussuunnitelman mukaan niissä kouluissa, joissa siihen on mahdollisuus, on vaihdettava kerran tai pari kertaa lukuvuodessa pojat tyttöjen käsityöhön ja tytöt veistoon 2—6 tunniksi kerrallaan. Pojille opetetaan tällöin oman vaatetuksen hoitoa ja henkilökohtaisesti tarpeellisia käsitöitä sekä tytöille tavallisimpien kodin puutyövälineiden käyttöä. Joh-

tokunta ilmoitti kantanaan, että toistaiseksi ei olisi aihetta toimenpiteisiin aloitteen johdosta, mutta että varsinaisen kansakoulun opetussuunnitelmaa seuraavan kerran tarkistettaessa aloite mahdollisuuksien mukaan otettaisiin huomioon. Ruotsinkielisten kansakoulujen ilmoituksen mukaan oli luokkajako ruotsinkielisissä kansakouluissa jo monena vuotena perustunut yhteisluokkaperiaatteelle, minkä vuoksi erillisiä poika- ja tyttöluokkia ei enää ollut. Käsityöopetuksen järjestelyn suhteen johtokunta viittasi kansakouluasetuksen 12 ja 13 §:ään sekä kansakoulun ohjesäännön 3 §:ään, joiden mukaan johtokunnan valitsevat opettajat valmistavat ehdotuksen opetussuunnitelmaksi. Johtokunta oli hyväksynyt voimassa olevan opetussuunnitelman 6.5.1968. Se yhtyi periaatteessa aloitteessa esitettyyn käsitykseen ja ottaisi sen opetussuunnitelmaa tarkistettaessa mahdollisuuksien mukaan huomioon. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (12.2. 137 §, 4.6. 430 §).

Raajarikkojen koulusäätiön kansakoulun oppilaiden näkö- ja kuulohuollon järjestäminen. Säätiön ilmoituksen mukaan oli sen kansakoulussa Ruskeasuolla eri puolilta Suomea 160 oppivelvollisuusikäistä vammaista lasta, joista 20 oli helsinkiläisiä. Tarkastuksissa oli todettu oppilailta, erityisesti aivoaurioliapsilla olevan keskimääräistä enemmän näkö- ja kuulovikoja. Koska säätiön toimesta ei voitu tutkia eikä hoitaa näitä vammoja tehokkaasti, oli säätiö pyytänyt, että kaupunki myöntäisi sen kansakoululle oikeuden ilman korvausta lähettää oppilaitaan kaupungin kansakoulujen korva- ja silmäpoliklinikalle hoitoa saamaan. Valtuusto päätti, että Raajarikkojen koulusäätiön kansakoulua käyvien helsinkiläisten oppivelvollisten lasten näkö- ja kuulohuoltoa saadaan toistaiseksi antaa ilmaiseksi kaupungin kansakoulujen silmä- ja korvapoliklinikalla sen toimintamahdollisuuksien puitteissa edellyttäen, että oppilaat kuljetetaan säätiön toi-

mesta ja kustannuksella poliklinikoille (17.9. 638 §).

Lahjoitukset. Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisena ottaa vastaan erään televisioalan liikkeen, eräiden järjestöjen sekä kansakoulujen oppilaiden vanhempien ja opettajien eri kouluja varten lahjoittamat televisiot (12.3. 205 §, 9.4. 286 §, 3.9. 582 §, 17.12. 910 §).

Ammattiopetustoimi

Helsingin kaupungin ammattioppilaitosten ohjesäännön muuttaminen. Valtuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin ammattioppilaitosten ohjesäännön 2, 4, 9, 14—19, 22 ja 25 §:n. Samalla valtuusto päätti hyväksyä seuraavan lisäponnen: »Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin koko ohjesäännön uudistamiseksi tavoitteena demokraattisempi ammattikouluyhteisö siten, että sekä opettaja- että oppilasjärjestöille annetaan mahdollisuus esittää mielipiteensä uudistuksesta.» Ammattikasvatushallitus oli 11.8. ammattioppilaitoksista annetun asetuksen 10 §:n nojalla vahvistanut esitetyt muutokset (4.6. 407 §, 17.9. 634 §, kunn.as.kok. n:o 124).

Ammattikouluissa toimivien tuntiopettajien aseman järjestämistä koskevan päätöksen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1965 vahvistamiensa kaupungin ammattikoulujen tuntiopettajien osalta noudatettavien määräysten kohdat 2), 3) ja 7) 1.1.1970 lukien (17.12. 913 §, kunn.as.kok. n:o 188).

Vallilan ammattikoulu. Valtuusto oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvioon koulun varsinaisia palkkamenoja varten merkitystä määrärahadista, tilin käyttötarkoitusta osittain muuttaen, enintään 65 000 mk koulun tuntiopettajien palkkamenojen suorittamista varten (12.11. 820 §).

Koulun työnop. Harry Kuulakselle päätettiin suorittaa takautuvasti v:lta 1968 ammattiaineiden opettajan viran mukaisen vuosiviikkotuntipalkkion ja työnopettajan viran mukaisen vuosiviikkotuntipalkkion erotus henkilökohtaisena palkanlisänä niiltä työnopettajan opetusvelvollisuuteen sisältyneiltä vuosiviikkotunneilta, joina hän on opettanut ammattiaineita. Erotuksen maksamista varten myönnettiin 1 392 mk. Sanottu erotus saatiin suorittaa opett. Kuulakselle myös kertomusvuoden alusta lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään. (29.10. 767 §).

Kampin ammattikoulun saneerausta varten v:n 1967 talousarvioon merkitystä osamäärärahasta päätettiin, sen käyttötarkoitusta osittain muuttaen, käyttää aikaisemmin myönnetyn lisäksi vielä 51 125 mk koulun vesikaton korjauksesta aiheutuneiden kustannusten suorittamiseen (15.1. 43 §).

Haagan ammattikoulu. Valtuusto oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvioon varsinaisia palkkamenoja varten merkitystä määrärahadista enintään 185 000 mk koulun tuntiopettajien palkkamenojen suorittamiseen (17.9. 652 §).

Kirjapainokoulun kertomusvuoden talousarvioon varsinaisia palkkamenoja varten merkitystä määrärahadista saatiin käyttää 17 000 mk koulun tuntiopettajien palkkojen suorittamiseen (12.11. 820 §).

Hienomekaanikkokoulu. Valtuusto oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan täyttämään 24. pl:aan kuuluvan tp. ammattiaineiden opettajan viran ja siihen yhdistetyn rehtorin sivutoimen 1.7. lukien ja tekemään tästä ins. Urho Rantasen kanssa sopimuksen palkka 2 200 mk/kk ja muutoin noudattaen virasta ja sivutoimesta voimassa olevia määräyksiä sekä käyttäen kaupunginhallituksen hyväksymää lomaketta (18.6. 457 §).

Hienomekaanikkokoulun tuntiopettajien palkkaamiseen päätettiin käyttää enintään 31 000 mk koulun kertomusvuoden talous-

1. Kaupunginvaltuusto

arvioon varsinaisia palkkamenoja varten varatusta määrärahasista (12.11. 820 §).

Leipuriammattikoulun tuntiopettajien palkkamenojen suorittamiseen päätettiin kertomusvuonna käyttää varsinaisia palkkamenoja varten merkityistä määrärahoista enintään 2 000 mk (12.11. 820 §).

Käpylän ammattikoulun perustamissuunnitelman hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Käpylän ammattikoulun perustamissuunnitelman seuraavan sisältöisenä:

1. Koulun nimi on Käpylän ammattikoulu. Sen omistaja on Helsingin kaupunki ja kotipaikka Helsinki.

2. Koulu toimii ammattioppilaitoksista 25.4.1958 annetun lain mukaisena yleisenä ammattikouluna, jonka tarkoituksena on antaa eri alojen ammattiopetusta siinä määrin, että oppilaat tietyn ajan asianomaisessa ammatissa työskenneltyään voivat saavut-

taa ammattitaitoiselta työntekijältä vaadittavan pätevyyden.

3. Oppilaaksi pääsemiseksi vaaditaan:

- hyvä maine ja asianomaisessa ammatissa vaadittava terveys,
- vähintään 15 vuoden iän saavuttaminen kouluunottamisvuoden kuussa,
- kansakoulun oppimäärä ja erällä erikseen määrättyillä opintolinjoilla keskikoulun oppimäärä tai vastaavat tiedot,
- hyväksyttävä pääsyttökinto.

4. Koulussa on 280 vuosittaista oppilaspaikkaa, joihin otetaan oppilaat Helsingin kaupungista. Mikäli hyväksyttäviä helsinkiläisiä pyrkijöitä ei ole riittävästi, voidaan ottaa muiltakin paikkakunnilta kotoisin olevia pyrkijöitä.

5. Koulun osastot ja opintolinjat ovat oppilasmäärineen seuraavat:

Kirjapaino-osasto

Kansakoulupohjaiset opintolinjat:

	I luokka	II luokka	Yhteensä
painajan opintolinja	36	36	72
kuvanvalmistajan opintolinja	36	36	72

Keskikoulupohjaiset opintolinjat:

tekstinvalmistajan opintolinja	48	48	96
valokuvauslaborantin opintolinja	32	32	84

Säätötekninen osasto

Keskikoulupohjaiset opintolinjat:

konttorikoneasentajan opintolinja	48	48	96
instrumenttiasentajan opintolinja	48	48	96
kemian teollisuuden peruslinja	16	16	32

Leipuriosasto

Kansakoulupohjaiset opintolinjat:

leipurin opintolinja (vuorovuosin)	16	16	32
kondiittorin opintolinja (»)			
<hr/> Koulussa yhteensä			
	280	280	560

Lisäksi koulussa annetaan mainittujen alojen kurssimuotoista opetusta.

6. Opetus annetaan vakinaisilla opintolinjoilla päiväopetuksena sekä kursseilla päivä- ja iltapäätuksena.

Lukuvuosi alkaa elokuun 1 p:nä ja päättyy heinäkuun 31 p:nä. Se käsittää 220 työpäivää.

7. Koulun opetuskielet ovat tarpeen mukaan suomi ja ruotsi, paitsi milloin on perustettu yksinomaan suomen- tai ruotsinkielisiä luokkia.

8. Koulu toimii ns. Käpylän erikoisammattikoulurakennuksessa, osoite Kullervonkatu 11. Rakennuksen kokonaistilavuus on 55 600 m³, josta on Käpylän ammattikoulun käytössä n. 4/5.

9. Kustannusarvot

a) Perustamiskustannukset

Rakennus ja suurin osa kalustoa on hankittu jo nykyisiä kouluja varten. Vain uusille opintolinjoille olisi hankittava osittain uutta työpajakalustoa sekä koulukalustoa.

	mk
Työpajakalusto	50 000
Koulukalusto	10 000

b) Vuosittaiset ylläpitokustannukset, enintään 560 oppilasta à 5 000

mk	2 800 000
Näistä on valtionavustuksen perustaksi hyväksyttävistä menoja arviolta	2 100 000
Oppilastyötulot ovat arviolta	50 000
Kurssimuotoisen opetuksen kustannukset riippuvat toiminnan laajuudesta.	

10. Koulun toiminta on suunniteltu aloitettavaksi syyslukukauden 1970 alussa. Samalla lopettavat toimintansa Helsingin kaupungin kirjapainokoulu, Helsingin kaupungin

leipurikoulu ja Helsingin kaupungin hienomekaanikkokoulu.

Perustamissuunnitelma esitetään valtioneuvoston vahvistettavaksi (17.12. 911 §).

Herttoniemen ammattikoulun uuden perustamissuunnitelman hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto oli omasta puolestaan hyväksynyt 22.6.1966 Herttoniemen ammattikoulun perustamissuunnitelman; valtioneuvosto oli 15.12.1967 palauttanut sen opintolinjojen nimien ym. seikkojen tarkistamiseksi. Suunnitelma oli jouduttu kokonaan uudistamaan. Valtuusto päätti hyväksyä Herttoniemen ammattikoulun uuden perustamissuunnitelman seuraavan sisältöisenä:

1. Koulun nimi on Herttoniemen ammattikoulu. Sen omistaja on Helsingin kaupunki ja kotipaikka Helsinki.

2. Koulu toimii ammattioppilaitoksista 25.4.1958 annetun lain mukaisena yleisenä ammattikouluna, jonka tarkoituksena on antaa eri alojen ammattiopetusta siinä laajuudessa, että oppilaat määrätyn ajan a. o. ammatissa työskenneltyään voivat saavuttaa ammattitaitoiselta työntekijältä vaadittavan pätevyuden.

3. Oppilaksi pääsemiseksi vaaditaan:

- a) hyvä maine ja asianomaisessa ammatissa vaadittava terveys,
- b) vähintään 15 v:n iän saavuttaminen kouluunottamisvuoden kuluessa,
- c) kansalaiskoulun oppimäärä tai sitä vastaavat tiedot, eräillä erikseen määrättyillä opintolinjoilla keski-koulun tahi ammattikoulun oppimäärä taikka vastaavat tiedot,
- d) hyväksyttävä pääsytyöntutkinto.

4. Koulussa on 424 vuosittaista oppilaspaikkaa, joihin otetaan oppilaat Helsingin kaupungista, mutta mikäli hyväksyttävistä helsinkiläisistä pyrkijöistä ei ole riittävästi, voidaan ottaa muiltakin paikkakunnilta ko- toisin olevia pyrkijöitä.

1. Kaupunginvaltuusto

5. Koulun opintolinjat sekä niille otettavat oppilasmäärät ovat seuraavat:

	I	II	III	Yht.
Vaatturin opintolinja	16	16	16	48
Vaatturin jatko-opintolinja	16	—	—	16
Pukuompelijan opintolinja	16	16	16	48
Teollisuusompelijan opintolinja	32	32	—	64
Pukuompelijan opintolinja (keskikoulupohjainen)	16	16	—	32
Modistin opintolinja	16	16	—	32
Teollisuusompelijan opintolinja	16	—	—	16
Leikkaajan opintolinja	16	—	—	16
Vaatetusalan jatko-opintolinja	16	—	—	16
Ravintola-alan peruslinja	48	48	—	96
Kahvilaravintolan annostelija-tarjoilijan opintolinja	16	16	—	32
Eineskeittäjän opintolinja	16	16	—	32
Suurतालouden peruslinja (keskikoulupohjainen)	32	—	—	32
Suurतालouden emäntälinja (keskikoulupohjainen)	16	—	—	16
Laivakokin opintolinja	16	—	—	16
Keittäjän opintolinja	32	32	—	64
Keittäjän jatko-opintolinja	16	—	—	16
Elintarviketeollisuuden peruslinja	32	—	—	32
Kurssioppilasmaatkoja	40	—	—	40
	424	208	32	664

6. Opetus tapahtuu vakinaisilla opintolinjoilla päiväopetuksena sekä kursseilla pääasiallisesti iltaopetuksena. Kuitenkin varataan kurssimuotoiseen päiväopetukseen opetuskeittiö ja ompelutyöluokka lisätiloihin sekä yksi teorialuokka eli opetustiloja yhteensä 40 oppilasta varten.

7. Lukuvuosi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7. sisältäen 220 työpäivää.

8. Koulun opetuskielien ovat tarpeen mukaan suomi ja ruotsi, paitsi milloin on perustettu yksinomaan suomen- tai ruotsinkielisiä luokkia.

9. Koulu toimii omassa, sitä varten rakennettavassa ammattikoulurakennuksessa. Rakennuksen tilavuudeksi on arvioitu 63 000 m³.

10. Arvio perustamiskustannuksista on seuraava:

Rakennuskustannukset	mk
63 000 m ³ à 230 mk ...	14 490 000
Työpajojen työvälineet ja kalusto	850 000
Koulukalusto	350 000
Opetustelevisiojärjestelmä	150 000
	<u>15 840 000</u>

11. Arvio vuosittaisista ylläpitokustannuksista on seuraava:

Varsinaiset ylläpitokustannukset, 664 oppilasta à 5 000 mk	3 320 000
Näistä valtionavustuksen perustaksi hyväksyttävien menojen	2 500 000
Oppilastyötulot arviolta	150 000

12. Koulun toiminta on suunniteltu aloitettavaksi syyslukukauden 1973 alussa, jolloin nykyiset Kampin ammattikoulu ja Helsingin kaupungin vaaturikoulu lopettavat toimintansa.

Perustamissuunnitelma päätettiin esittää valtioneuvoston vahvistettavaksi (12.11. 788 §).

Lauttasaaren entisen yhteiskoulurakennuksen muutostöiden luonnospiirustusten hyväksyminen. Valtuusto oikeutti v. 1968 kiinteistölautakunnan ostamaan Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistykseltä korttelin n:o 31107 tontin n:o 10 rakennuksineen. Kaupunginhallituksen kehotuksesta olivat rakennusvirasto ja ammattioppilaitosten toimisto yhteisesti laatineet suunnitelmat kiinteistön perusparannus- ja muutostöistä siten, että huonetilat voitaisiin vuokrata kultaseppäkoululle, hammasteknikkokoululle ja optikko-opistolle näiden opetustiloina käytettäviksi. Valtuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston laatimat, 1.9. päivätyt Lauttasaaren entisen yhteiskoulurakennuksen muutostyön alustavat luonnospiirustukset n:o 1—11 (12.11. 787 §).

Helsingin kaupungin kauppaopikoulun perustamista koskeva asia. Valtuusto hyväksyi v. 1966 omasta puolestaan ammattioppilaitosten johtokunnan esittämän Helsingin kaupungin kauppaopikoulun perustamissuunnitelman, joka esitettiin valtioneuvoston hyväksyttäväksi. Valtioneuvosto oli 13.2. tutkinut asian, mutta huomioon ottaen kysymyksessä olevan alan koulutustarpeen katsonut kauppaoppilaitoksista v. 1939 annetun lain nojalla, ettei se voinut suostua kauppaopikoulun perustamista koskevaan hakemukseen (26.3. 237 §).

M u u o p e t u s t o i m i

Kotitalouslautakunta. Valtuusto päätti lakkauttaa 1.10.1969 lukien kotitalouslautakunnan alaisen yhden 5. pl:aan kuuluvan vahtimestari-siivoojan viran (3.9. 583 §).

Toimenpiteisiin ryhtymisestä valtion oppikoulun saamiseksi Kontulan-Vesalan alueelle tekivät vt Klemola ym. 26.2. aloitteen huomauttaen siinä mm., että palvelusten kehittäminen asukasmäärän kasvua vastaavasti jäi usein kaupunkisuunnittelussa taka-alalle. Erityisesti olisi pidettävä tärkeänä, että kouluja siirrettäisiin ja perustettaisiin siten, että uusien ja nopeasti laajenevien asutusalueiden tarpeet otettaisiin huomioon. Kaupungin voimakkaimmin kasvavana alueena voitiin pitää Kontulan-Vesalan suuntaa. Alueella asui huomattava määrä nuoria perheitä, joiden ansiotaso ei yleensä ollut korkea, mutta koulutustarve sen sijaan suuri. Aloitteentekijät esittivät, että kaupunginhallitus ryhtyisi pikaisesti kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin valtion oppikoulun saamiseksi Kontulan-Vesalan alueelle. Koulusuunnittelukomitean mielestä oli aloitteessa esitetty asia aiheellinen. Jotta Vesalan-Kontulan alueelle saataisiin valtion oppikoulu, tulisi asiasta saada kouluhallituksen kannanotto. Koska alueella oli oppikoulua varten varattuna tontti ja koska Kantakaupungissa on koulutiloja yli sen määrän, mitä tehtyjen väestöennusteiden mukaan tarvitaan, olisi eräs mahdollisuus jonkin Kantakaupungissa toimivan oppikoulun siirtäminen Kontulan-Vesalan alueelle. Kaupunginhallitus ilmoitti esittäneensä 12.5. kouluhallitukselle toivomuksen valtion oppikoulun saamiseksi Kontulan alueelle. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (25.6. 530 §).

Töle Svenska Samskola -nimisen oppilaitoksen toimintamahdollisuuksien turvaamisesta tekivät vt Melin ym. 17.4.1968 aloitteen, jossa mainittiin, että v. 1928 perustettu koulu on v:sta 1933 työskennellyt kaupungin sille vuokraamalla tontilla Lastenlinnantien varrella. Koulu on kahdeksanluokkainen ja lisäksi kokeilukoulu, jonka tarkoituksena on aktivoida oppilaat osallistumaan omaan kasvatukseensa sekä kasvattaa heidät harkitsemaan ja työskentelemään itsenäisesti. Koulun oppilaskunta koostuu molemmista kieliryh-

mistä. Tontin vuokra-aika menee umpeen 31.12.1972, eikä kaupunki ole katsonut voivansa pidentää sitä. Sen sijaan on koululle osoitettu tontti Maununnevalta, Etelä-Kaarelasta, minkä oppilaitos on hyväksynyt, vaikka se onkin tarkoitukseen sopimaton. Töölö Svenska Samskola on ainoa ruotsinkielinen kokeilukoulu maassamme ja myös ainoa, joka koululaitoksen perusteiksi ehdotetun lain 2 §:n 3 mom:in mukaan voi saada valtionavustusta sitten, kun koulunuudistus on toteutettu. Koululle, jolla koulumuodosta johtuen on alhainen oppilasmäärä, tuottaisi oman koulurakennuksen rakentaminen erittäin suuria vaikeuksia. Suoritetun tutkimuksen mukaan on kaupungin keskustan kansakouluissa suuri määrä luokkahuoneita, jotka tulevat jäämään tyhjäksi muutaman vuoden kuluessa. Jonkin tällaisen koulutalon vuokraaminen oppilaitosta varten olisi erittäin sopivaa. Mikäli tätä ei voitaisi tehdä ennen v:n 1972 loppua, voitaneen koulun entisen tontin vuokra-aikaa mahdollisesti pidentää muutamalla vuodella. Jos tällaista loppuratkaisua ei kuitenkaan tehtäisi ja koulun olisi rakennettava uusi koulutalo, olisi se sijoitettava Kantakaupunkiin niin, että koulu voisi tarkoituksenmukaisesti suorittaa erikoistehtävänsä kokeilukouluna. Aloitteentekijät ehdottivat, että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta kiireellisesti selvittämään, miten kaupunki voisi luoda koululle sen taloudellisen kantokyvyn huomioon ottaen reaaliset mahdollisuudet toiminnan jatkamiseen, sekä esittämään valtuustolle asiaa koskevan ehdotuksen. Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi, että kaupunginhallituksen koulua varten Maununnevalta varaama alue on n. 1.5 ha:n suuruinen ja sitä voidaan tarvittaessa laajentaa 3 500 m²:llä. Kaupunkisuunnitteluviraston yleiskaavaosasto oli tutkinut koulujen sijoituskysymystä yleensä ja todennut, että kaikki koulut pyritään sijoittamaan vaikutusalueensa keskeiseen kohtaan. Tällä hetkellä Helsingin seudun ruotsinkielinen opetus on suurimmaksi osaksi keskitetty kaupungin

alueelle, sillä esim. v. 1965 Helsingissä oli 4 800 ruotsinkielistä oppikoululaista ja 1.1. 1967 oli tarjolla 5 794 oppilaspaikkaa. Vajaus taas on suurin luoteisella ja pohjoisella alueella. Alueella Munkkiniemi—Meilahti—Taka-Töölö on ruotsinkielisiä koululaisia n. 900 ja oppilaspaikkoja yhteensä n. 1 300. Näin ollen ei synny suurta vajausta, vaikka koulu siirrettäisiinkin muualle. Koulun sijoituspaikka on tullut ajankohtaiseksi koulun laajennustarpeen vuoksi ja vuokra-ajan päättymisen johdosta. Koska koulun alue asemakaavassa on puistoa, ei laajentamiseen liene mahdollista saada rakennuslupaa. Jos koulu lähiaikoina aikoo ryhtyä laajennustoimiin, lienee ainoa kaupungin alueella oleva mahdollisuus sijoittaa koulu sille Maununnevalta varatulle alueelle. Kun kouluja tulevaisuudessa siirtyy pois keskustasta, olisi koululla myös mahdollisuus hankkia itselleen joku Kantakaupungin alueelta vapautuva koulukiinteistö. Tässä tapauksessa voisi koulun vuokra-ajan jatkaminen toistaiseksi tulla kysymykseen, mikäli koulu voisi toimia entisen laajuisena. Kaupunginhallitus ilmoitti valtuuston 3.9. oikeutaneen kiinteistölautakunnan jatkamaan koulua varten vuokratun Humaliston huvilalueen n:o 23 vuokra-aikaa 31.7.1978 saakka erällä ehdoilla. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (15.10. 725 §).

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin kirjasto-ohjesäännön 2 §:n, joka koski kaupungin ylläpitämiä kirjastoja ja laitost kirjastoja. Kouluhallitus vahvisti 11.7. kirjasto-ohjesäännön muutoksen (18.6. 456 §, 3.9. 572 §, kunn. as. kok. n:o 109).

Valtuusto oikeutti kirjastolautakunnan perustamaan v. 1970 valmistuvaan Myllypuron sairaskotiin kaupunginkirjaston laitost kirjasto-osaston alaisen laitost kirjaston (15.10. 736 §).

Komitean asettamisesta laatimaan ehdotus koulukirjastotoiminnan järjestämiseksi tekivät vt Airola ym. aloitteen 25.5.1966, jossa viitattiin mm. kansakoululain 11 §:ssä ja kansakouluasetuksen 44 §:ssä koulukirjastoista annettuihin määräyksiin. Kaupungin kansakoulujen koulukirjastot järjestettiin uudelleen kansakoululain astuttua voimaan. Toimintaa ohjasi kirjastosihteeri ja kirjastotoimikunta. Vuosien mittaan oli kuitenkin erityisesti suurissa kouluissa havaittu koulukirjastojen hoidossa monia puutteita ja epäkohtia. Pahimmat epäkohdat johtunevat siitä, etteivät koulukirjasto ja kaupunginkirjasto olleet yhteistoiminnassa. Kun monet seikat viittasivat siihen, että koulukirjastojen toimintaa voitaisiin yhteistyössä kaupunginkirjaston kanssa helpottaa mm. siirtämällä eräitä käytännöllisiä tehtäviä kaupunginkirjaston ammattitaitoisten virkailijoiden hoidettavaksi, olisi koulukirjastokysymys koko laajuudessaan otettava tutkittavaksi. Tämän vuoksi olisi kaupunginhallitusta kehotettava asettamaan komitea tutkimaan koulukirjastokysymystä ja tekemään ehdotus koulukirjastotoiminnan järjestämisestä niin, että se entistä paremmin vastaisi sille asetettuja vaatimuksia. Suomenkielisten kansakoulujen kirjastosihteeri oli pyydettyä lausuntonaan ilmoittanut, että nykyinen koulukirjastojärjestelmä oli todettu hyväksi. Kysymys oli vain taloudellinen ja siihen löytyisi ratkaisu ilman komitean asettamistakin. Johtokunta oli yhtynyt kirjastosihteerin käsitykseen, ettei komitean asettaminen ollut aiheellinen. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta oli yhtynyt eo. lausuntoon. Kirjastolautakunta viittasi kirjastoasetuksen 41 §:ään, jonka mukaan kunnan kirjaston toimiessa koulurakennuksessa tai sen välittömässä läheisyydessä kirjaston toiminta on järjestettävä siten, että se voi tyydyttää myös kansakoulun oppilaskirjaston lainaustarpeen. Kaupunginkirjastolla on 13 sivukirjastoa, jotka tällä perusteella huolehtivat määrättyjen kansakoulujen oppilaskirjastojen lainaustarpeesta. Mui-

den kansakoulujen osalta on yhteistoiminta lähinnä ollut luokkakäyntejä ja muuta opettajien ja kirjastonhoitajien aloitteesta toteutettua ohjelmaa. Kaupungin kansakoulujen koulukirjastojen hallinto ja toiminta on järjestetty kaupunginkirjastosta riippumattomaksi eikä kaupunginkirjasto korvauksetta voi ottaa käsiteltäväkseen koulukirjaston kirjoja. Lautakunta ei pitänyt toimikunnan asettamista tarpeellisena. Valtuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (15.1. 50 §).

Kaupunginmuseoon päätettiin 1.1.1970 alkaen perustaa 19. pl:aan kuuluva museo-assistentin virka (25.6. 502 §).

Helsingin teknillisen museon perustaminen. Kaupunginhallitus päätti v. 1966 asettaa toimikunnan tekemään kaupunginhallitukselle ehdotuksen siitä, millä tavoin teknillisen museon perustaminen vesilaitokselta vapautuviin tiloihin Vanhankaupunginkosken partaalla Kuninkaankartanonsaarella sekä kosken länsirannalla voitaisiin toteuttaa. Toimikunta oli ilmoittanut asiantuntijoiden katsoleen esitetyn paikan soveltuvan hyvin teknillisen museon käyttöön. Tutkimukset olivat myös osoittaneet, että maassamme tarvitaan laaja ja edustava teknillinen yleismuseo ja että sitä on tarkoitus käyttää myös opetus-toimintaan. Kaupungin ei kuitenkaan tulisi perustaa eikä ottaa hoitoonsa teknillistä museota, vaan olisi sen hoitaminen annettava perustettavalle säätiölle tai vastaavalle elimelle. Säätiön perustajina olisivat Helsingin kaupunki, teknilliset seurat, eräät insinööri-järjestöt, Suomen Teknillinen Museoyhdistys ja eräät valtakunnalliset teollisuusliitot. Kaupunki luovuttaisi museon tarvitsemat tilat, kustantaisi määrättyt työt ja osallistuisi ehkä vuotuisella määrärahalta museon ylläpitoon. Museon rakennuskustannukset jakautuisivat vuosille 1969—1974. Työt rahoitettaisiin säätiölle perustamisvaiheessa luovutettavien käyttövarojen ja säätiön myöhemmin saamien avustusten sekä lahjoitusten turvin. Teollisuuslaitosten lautakunta, museolaut-

1. Kaupunginvaltuusto

kunta, kiinteistölautakunta ja kaupunkisuunnittelulautakunta olivat puoltaneet museon perustamista. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuusto päätti, että kaupunki osallistuu perustajajäsenenä tekniikan museon säätiön perustamistoimiin ja myöntää säätiötä perustettaessa 5 000 mk liitettäväksi säätiön käyttövaroihin, että museoalueen liikennejärjestelyt ja paikoitus-tilojen rakentaminen toteutetaan kaupungin toimesta ja kustannuksella sekä että kaupunki tukee tarvittaessa säätiön toimintaa vuotuisavustuksin tai muutoin sopivaksi katsomallaan tavalla. Samalla valtuusto päätti hyväksyä perustettavan tekniikan museon säätiön sääntöluonnoksen kaupunginhallituksen mietinnön n:o 3 liitteenä A 3 olevan sääntöehdotuksen mukaisena siten, että kaupunginhallituksella on oikeus hyväksyä siihen pienehköjä muutoksia ja lisäyksiä. Valtuusto myönsi yleisistä käyttövaroistaan 5 000 mk säätiön käyttöön (21.5. 385 §).

Kaupunginorkesteri. Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa kaupunginorkesterin jäsenille suoritettavat korotetut soitin- ja pukukorvaukset 1.7. lukien orkesterin valtuuskunnan tekemän ja musiikkilautakunnan tarkistaman ehdotuksen mukaisesti (25.6. 504 §, kunn. as. kok. n:o 93).

Kaupunginteatterin väestönsuojan käyttäminen eräitä teatteri- ja taidetapahtumia varten. Kaupunginteatterin ja kaupungin eri virastojen kesken oli neuvoteltu kaupunginteatterin kalliosuojan käyttämisestä kokeilutarkoituksessa uudenlaatuisia teatteri- ja taidetapahtumia varten. Ensimmäinen tapahtumasarja oli ajateltu järjestettäväksi kertomusvuoden syyskauden aikana ja toinen v:n 1970 kevätkaudella. Tilaisuudet oli suunniteltu järjestettäväksi enintään 300 henkilölle illassa. Tarkoituksena oli saada uudenlaatuinen kosketus yleisöön normaalista teatteriympäristöstä poikkeavassa tilassa. Samalla voitaisiin tutkia tämän tyyppisen toiminnan tarvetta. Valtuusto myönsi tarkoitukseen 70 000 mk (29.10. 766 §).

Kaupungin harjoittaman, taiteen ja tieteen eri aloihin sekä kaunokirjallisuuteen kohdistuvan toiminnan tehostamista koskevassa aloitteessaan ehdottivat vt Hiitonen ym. 21.6. 1967, että valtuusto päättäisi kehottaa kaupunginhallitusta ensi tilassa selvittämään, voitaisiinko taiteen eri aloihin ja myös kaunokirjallisuuteen kohdistuvaa kaupungin toimintaa tehostaa ja tehtäväpiiriä laajentaa. Ko. tehtäviä voitaisiin keskittää harvempien elimien hoidettavaksi ja tällöin nykyistä useammin käyttää lautakuntamuotoa. Lisäksi olisi selvitettävä, onko syytä tehostaa kaupungin toimintaa joidenkin tieteen alojen hyväksi sekä myönteisessä tapauksessa, missä rajoissa ja muodoissa tämä olisi tehtävä. Kuvataidetoimikunta mainitsi hankkivansa kaupungin kokoelmiin taideteoksia käytettävissä olevalla määrärahalta, joka kertomusvuonna oli 20 000 mk. Kaupunginhallituksen käytettävissä oli 110 000 mk julkisten rakennusten ja paikkojen koristamiseen taideteoksilla. Kaupunki oli v:sta 1953 lähtien jakanut palkintoja ja apurahoja luoville ja esittäville taiteilijoille. Kertomusvuonna oli jaettava määräraha 99 000 mk. Kuvataidetoimikuntaan kuului kaupunginhallituksen 24.2. tekemän päätöksen mukaisesti viisi kaupunginhallituksen valitsemaa jäsentä ja yksi Suomen Taideakatemian nimeämä asiantuntija. Toimikunnan rajoitettujen tehtävien vuoksi siitä ei olisi syytä muodostaa lautakuntaa. Kaupunginhallitus oli lisäksi asettanut 19.10. 1967 komitean suunnittelemaan mahdollisesti tarpeelliseksi osoittautuvia sopivia työmuotoja sellaisen kulttuuripolitiikan alueelle, joka olisi omiaan aktivoimaan kaupunkilaisia asuinalueesta ja sosiaaliryhmästä riippumatta. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (17.9. 657 §).

Nuorisotoimistoon päätettiin 1.1.1970 lukien perustaa 13. pl:aan kuuluva askartelupajan hoitajan virka, jonka haltijalta vaaditaan hyvä perehtyneisyys askartelunohjaajan tehtäviin ja alaan kuuluvien koneiden sekä työkalujen käyttöön ja hoitoon sekä työnjoh-

toon. Lisäksi päätettiin toimistoon perustaa samasta ajankohdasta lukien 7. pl:aan kuuluva toimistoapulaisen virka ja lakkauttaa 10. pl:aan kuuluva vahtimestari-kalustonhoitajan virka (7.5. 330 §, 4.6. 408 §).

Tutkimuksen suorittamisesta nuorten henkilöiden asemasta ja heitä koskevista epäkohdista tekivät vt Loikkanen ym. 7.5. aloitteen, jossa mm. sanottiin kunnan sosiaalipoliittisilla toimenpiteillä voitavan suuressa määrin ohjata väestö- ja elinkeinorakennetta ja siten vaikuttaa kunnan jäsenten myöhempään asemaan ja käyttäytymiseen yhteiskunnassa. Näistä toimenpiteistä voitiin ratkaisevimpina pitää asuntopoliittisia ratkaisuja. Helsingissä jaettiin vuosittain n. tuhat sosiaalisen asuntotuotannon toimesta rakennettua uutta asuntoa ja sääntöjen mukaan saadaan asunto antaa henkilölle, joka on asunut Helsingissä ainakin 10 v ja jolla on asunnon saamiseen tarvittavat sosiaaliset perusteet. Nuoret henkilöt, 15—29 vuotiaat, eivät taloudellisista syistä voi hankkia asuntoa vapailta markkinoilta eivätkä sosiaalisista syistä saa asuntotuotantotoimiston rakennuttamia asuntoja. Tällä perusteella olisi kaupunginhallitusta kehotettava kiireellisesti suorituttamaan tutkimus nuorten henkilöiden asemasta Helsingissä ja heitä koskevista epäkohdista — asunnottomuudesta, työttömyydestä, sosiaalisen turvan ja terveydenhuollon puutteista ym. — sekä tekemään ehdotukset epäkohtien korjaamiseksi. Kaupunginhallitus ilmoitti, että se oli valtuuston 12.2. hyväksymän pöytäkirjan johdosta asettanut 24.3. luottamusmiehistä kokoonpannun komitean laatimaan selvityksen joukkomajoitusta tarvitsevien henkilöiden, kuten kodittomien helsinkiläisten, maalta muuttavien nuorten ja yksinäisten ym. majoitustarpeesta sekä tekemään kaupunginhallitukselle pitkän tähtäyksen ohjelman näiden ryhmien sosiaalisen aseman ja asumistason pysyvemmäksi parantamiseksi. Samaten kaupunginhallitus oli 5.3.1964 asettanut komitean laatimaan selvityksen ja ehdotuksen kaupungin alueella lisääntyneen nuoriso-

rikollisuuden ja siihen liittyvien käytöshäiriöiden ennakolta ehkäisemisestä samoin kuin alaikäisten lainrikkojien huollon ja erityiskasvatuksen tarkistamisesta sekä ao. viranomaisten yhteistyön kehittämisestä ja tehostamisesta. Tehtävänsä suorittamiseksi komitea oli asettanut kuusi jaostoa ja kutsunut niihin jäseniksi ao. alojen asiantuntijoita ja kuullut 58 ulkopuolista asiantuntijaa. Komitean laatima mietintö selvityksineen ja lukuisine ehdotuksineen oli nyttemmin valmistunut ja lähetetty ao. lautakunnille lausunnon saamista varten. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.5. 355 §, 4.6. 433 §).

Raittiuslautakunta ja sen toimisto. Valtuusto oikeutti raittiuslautakunnan suorittamaan palkkioita varten merkitystä määrärahasta, sen käyttötarkoitusta osittain muuttaen, lautakunnan sosiaalihuoltoon perehtyneelle jäsenelle luottamusmiesten palkkiosäännön mukaiset kokouspalkkiot hänen osallistumisestaan alkoholilain 38 §:ssä tarkoitettuna toimikunnan kokouksiin (12.3. 215 §).

Urheilu- ja ulkoilutoimi

Viranhaltijat. Urheilu- ja ulkoiluvirastoon päätettiin perustaa 1.1.1970 lukien 15. pl:aan kuuluva kenttämestarin virka ja lakkauttaa samasta ajankohdasta avoinna oleva 13. pl:n kenttäesimiehen virka (26.3. 244 §).

Urheilukentät. Valtuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1968 talousarvioon urheilupuistoja varten merkitystä määrärahasta, sen käyttötarkoitusta osittain muuttaen, 43 500 mk urheilukenttien uusien pukusuojarakennusten tutkimus- ja suunnittelukulustannuksiin (12.2. 127 §).

Ulkoilualueet. Valtuusto päätti hyväksyä arkkitehtien Aili ja Niilo Pulkan laatiman, 31.5.1966 päivätyn Salmen ulkoilualueen maankäyttösuunnitelman n:o 2 ja samalla kehottaa urheilu- ja ulkoilulautakuntaa lopullisia rakennussuunnitelmia tehdessään ot-

1. Kaupunginvaltuusto

tamaan mahdollisuuksien mukaan huomioon vanhusten kesävirikistyskomitean ulkoilualueen käytöstä tekemät ehdotukset sekä tarkoin tutkimaan ulkoilualueen rakentamisen ja käytön kysymyksiä (17.9. 640 §).

Mustasaaren eräitä alueita koskevan vuokraajan pidentäminen. Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntien kirkkohallintokunnan anomuksesta kaupunginvaltuusto oikeutti urheilu- ja ulkoilulautakunnan pidentämään kirkkohallintokunnan kanssa Mustasaaren eräiden alueiden vuokraamisesta 11.6.1968 tehdyn vuokrasopimuksen voimassaoloajan 31.12.1977 saakka entisillä ehdoilla (7.5. 329 §).

Veneiden talvisäilytys. Urheilu- ja ulkoilulautakunnalle myönnettiin oikeus pidentää Helsingin Moottorivenekerholle ja Vallilan Venekerholle 14.9.1967 päivätyillä vuokrasopimuksilla luovutetun, Pornaistenniemellä sijaitsevan veneiden talvisäilytysalueen vuokra-aikaa 31.8.1977 saakka entisillä ehdoilla (12.2. 113 §).

Yhteistoiminnan aikaansaaminen Uudenmaan kuntien kanssa virkistysalueiden suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi. Vt Paavola ym. olivat tehneet 25.1.1967 aloitteen, jossa huomautettiin mm., että yhä enenevä vapaa-aika muodostaisi kymmenen vuoden kuluttua vaikean ongelman, ellei ajoissa ryhdytä kyllin tehokkaisiin toimenpiteisiin asian järjestämiseksi. Tällöin olisi erityisesti pidettävä kuntien velvollisuutena huolehtia virkistysalueista etenkin sellaisten kansalaisten osalta, joilla ei itsellään ole taloudellisia mahdollisuuksia lomanviettopaikkojen hankkimiseen. Helsingin kaupunki on tosin hankkinut ja järjestänyt kaupunkilaisille ulkoilualueita, mutta huomattavaa on, että Helsingin kaupungin rannat ja saaret ovat käytännöllisesti katsoen jo täyteen rakennetut, eikä Helsingin talousalueen kaikilla kunnilla ole rannikkoa ja saaristoa käytettäväänään tulevien vapaa-aikojen ongelmia ratkaistaessa. Kaupunginhallitusta olisi kehoitettava kiireellisesti ryhtymään toimenpiteisiin Helsingin lähikuntien ja mahdollisesti muidenkin

asiasta kiinnostuneiden Uudenmaan kuntien yhteistoiminnan aikaansaamiseksi virkistysalueiden suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi. Urheilu- ja ulkoilulautakunta totesi kunnallisen yhteistoiminnan järjestysmuotokomitean eli ns. Hannuksen komitean mietinnöstä antamassaan lausunnossa esittäneensä, että eräänä käytännöllisenä yhteistoimintamuotona olisi aiheellista saada aikaan kuntien yhteinen ulkoilualueiden hankinta- ja käyttösuunnitelma. Kiinteistölautakunta ilmoitti kaupungin omistaneen v:n 1967 alussa hallinnollisen alueensa ulkopuolella n. 60 km² maa-alueita, joista oli urheilu- ja virkistysalueita n. 35 km². Vuosina 1964—1968 oli kaupungin alueen ulkopuolelta ostettu maata yht. n. 2 237 ha. Maa-alueiden hankkimisessa oli lähikuntien kanssa oltu sikäli yhteistyössä, ettei ollut lähdetty keskinäiseen kilpailuun kiinteistöjä ostettaessa. Erityisesti oli pyritty hankkimaan sellaisia tarjottuja maa-alueita, jotka olivat lähellä kaupungin ennestään omistamia alueita. Kasavuorisuunnitelma oli laadittu kuntien välisenä yhteistyönä, mutta suunnitelmaa ei toistaiseksi ollut päästy toteuttamaan. Lautakunnan mielestä olisi kuntien kesken pyrittävä yhteistoimintaan ainakin siten, että kunta, jonka alueella Helsingin kaupungin omistama virkistysalue sijaitsee, osallistuisi alueen käytön suunnitteluun ja käyttökustannuksiin. Helsingin seutukaavaliitto ja kaupunki olivat tehneet kahden ulkopuolisen arkkitehdin kanssa sopimuksen alueellisen selvityksen laatimiseksi »virkistysaluetarpeesta Helsingin lähivaikutusalueella v:een 1980 mennessä». Tutkimusalue jakaantuu kolmeen vyöhykkeeseen: vyöhyke I Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Helsingin maalaiskunta; vyöhyke II Kerava, Järvenpää, Tuusula, Nurmijärvi ja Vihti sekä Sipoo ja Kirkkonummi; vyöhyke III n. kolmen tunnin matkan päähän Helsingistä ulottuva vyöhyke. Selvityksen tuloksia käytetään aikanaan järjesteltäessä kaupungin virkistys-

alueita yleiskaavatasolla sekä määriteltäessä seutukaavan virkistysaluetarpeita ja näiden alueiden rakentamisvaiheita. Vireillä olevat selvitykset ja niiden pohjalta luotavat suunnitelmat tarjoavat ilmeisesti aikanaan perustan kuntien yhteistoiminnalle kaikkien virkistystoimintaan liittyvien käyttömuotojen toteuttamiseksi. Valtuusto katsoi edellä selostetut lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (17.9. 656 §).

Vapaa-ajan käytön edellytysten parantamisesta 21.6.1967 tekemässään aloitteessa huomauttivat vt Hiitonen ym., että yksinomaan asianomaisten oma-aloitteisuuden pohjalta ja urheilun tai ulkoilun muodossa ei kaikkien kaupunkilaisten yhä lisääntyvää vapaa-aikaa saada tarkoituksenmukaisesti käytetyksi. Koska kaikki eivät kuitenkaan harrasta urheilua ja ulkoilua, olisi yhteiskunnan taholta ryhdyttävä suunnittelemaan harrastustoiminnalle uusia muotoja. Aloitteentekijät esittivät, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ensi tilassa selvittämään, mitä tehostettuja tai kokonaan uusia toimintamuotoja ehkä tarvitaan lisääntyvän vapaa-ajan tarkoituksenmukaisen käytön edellytysten lisäämiseksi, ja olisiko mahdollista antaa tästä ehkä aiheutuvat uudet tehtävät urheilu- ja ulkoilulautakunnalle, vai olisiko tarpeen perustaa kokonaan uusi lautakunta huolehtimaan vapaa-ajan järkevän käytön edellytysten parantamisesta. Kaupunginhallitus mainitsi, että kaupungin alueelle oli laadittu urheilu- ja ulkoilulaitosten sijoitusta koskeva kokonaissuunnitelma. Suunnittelutyö pohjautui lähinnä Keski-Euroopassa ja Amerikassa suoritettuihin tutkimuksiin sekä sieltä saatuihin kokemuksiin. Viime vuosina oli Ruotsissa ja Suomessakin valmistunut tutkimuksia ja saatu kokemuksia, jotka soveltuivat meidän oloihimme. Kaupunkiliitto oli Helsingin aloitteesta suorittanut eräissä Suomen kaupungeissa tutkimuksen vapaa-ajanviettoavoista. Tällöin todettiin liikunnan eri muotojen ja erityisesti varttuneemman väen ulkoiluharrastuksen lisääntyvän eniten. Tämän

perusteella kaupunginhallitus asetti urheilu- ja ulkoilulautakunnan esityksestä 5.5. toimikunnan tarkistamaan vapaa-ajanviettokomitean asemakaavajaoston laatimia suunnitelmia sekä yhteistoiminnassa kaupunkisuunnitteluviraston kanssa sovittamaan tulevat urheilu- ja ulkoilualueet valmisteilla olevaan yleis- sekä asemakaavaan. Myös Pirkkolan urheilupuistoa suunnittelemaan asetettu toimikunta toimii edelleen urheilupuistotoimikunta -nimisenä laatien suunnitelmia urheilu- ja ulkoilualueita sekä laitoksia varten. Muun vapaa-ajanvieron kuin urheilun ja ulkoilun osalta kaupunginhallitus mainitsi asettaneensa 19.10.1967 komitean suunnittelemaan mahdolliset tarpeet tyydyttäviä työmuotoja sellaiselle kulttuuripolitiikalle, joka olisi omiaan aktivoimaan kaupunkilaisia asuin-alueesta ja sosiaaliryhmästä riippumatta sekä tekemään tarvittavat esitykset kaupunginhallitukselle. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (25.6. 528 §).

Keskuspuiston säilyttämisestä ulkoilu- ja retkeilyalueena olivat vt Vesikansa ym. tehneet 19.2.1964 aloitteen, jossa mm. huomautettiin seuraavaa: »Helsingin yleiskaavaehdotuksessa on Stadionin ja Haltiavuoren välille varattu Keskuspuiston ulkoilu- ja retkeilyalue. Ehdotuksen mukaan Keskuspuisto on suunniteltu yhtenäiseksi puistovyöhykkeeksi, joka ulottuu Kantakaupungista läntisten ja pohjoisten Esikaupunkien lomitse Haltiavuoren alueelle saakka. Keskuspuiston alue on ainoa väylä, mitä myöten Kantakaupungin asukas vielä pääsee ilman autoa hiihto- tai kävelyretkelle luontoon. Kuluneen syksyn ja talven aikana on alueelle järjestetty useita erilaisia työmaita työkoneineen sekä metsään ilmestynyt raivattuja autolla liikennöityjä teitä. Retkeilijöitä huolestuttaa kysymys siitä, tullaanko suunniteltua Keskuspuistoaluetta kaventamaan tai tehty varaus täydellisesti muuttamaan. Kaupunginhallitusta olisi tämän johdosta kehoitettava toimimaan niin, että se kiinnittäisi kaikkien ao. viranomaisten ja laitosten huomiota alueella

1. Kaupunginvaltuusto

suoritettaviin töihin sekä niiden jälkien senkaltaiseen poistamiseen, että alue ei menetä alkuperäistä ulkoilualueluonnettaan sekä ryhtymään jo nyt kiireellisiin toimenpiteisiin Keskuspuiston retkireittejä ja niihin liittyviä laitoksia koskevien yksityiskohtaisten suunnitelmien laatimiseksi ja toteuttamiseksi.» Keskustan asemakaavatoimikunta totesi, että valtionrautatiet aikoo rakentaa Huopalahdesta Käpylään uuden yhdysraiteen, joka tulisi kulkemaan Keskuspuistoalueen kautta. Vapaavarastotoimikunnan mielestä olisi tavarakeskusta varten varattava välittömästi Pasilan ratapiha-alueen pohjoispuolella ja Metsälän alueen länsipuolella itä-länsisuuntaisena sijaitseva alue. Paikan valinnan olivat ratkaisseet tavarakeskuksen välttämätön rautatieyhteyden tarve ja alueen sijainti paikassa, joka vähiten vaikuttaa Keskuspuiston jatkuvuuteen etelä-pohjoissuunnassa. Tavaralinjaliikenteen aseman sijoittaminen tavarakeskuksen läheisyyteen olisi myös tarkoituksenmukaista. Alueelta ei kuitenkaan voida osoittaa tarpeeksi suurta tilaa, joten tavaralinjaliikenteen asemia tulisi rakentaa useampia. Kaupunkisuunnittelulautakunta oli 31.3.1966 kehottanut kaupunkisuunnitteluviraston yleiskaavaosastoa tekemään esitykset sopivien tonttien varaamisesta kaupungin itäiseltä ja läntiseltä alueelta rengasteiden ja tieyhteyksien varrelta kotimaan tavaraliikenteen asemia varten. Tavarakeskustoimikunnan mietinnön käsittelyn yhteydessä valtuustossa 23.3.1966 oli hyväksytyn toivomusponnen johdosta kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehoitettu yhteistoiminnassa urheilu- ja ulkoilulautakunnan kanssa kiireellisesti valmistelemaan Keskuspuiston maa-alueen yksityiskohtainen käyttösuunnitelma ulkoilu- ja urheilualueena sekä tekemään kaupunginhallitukselle esitys suunnitelman hyväksymisestä. Kaupunginhallitus ilmoitti, että Keskuspuiston käyttösuunnitelma oli valmistunut talvella 1969. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (15.10. 726 §).

Keilailuseurojen toiminnan tukemisesta teki vt P. Vennamo ym. 26.2. aloitteen, jossa sanottiin, että kaupunki tukiessaan eri urheiluseuroja oli unohtanut keilailu-urheilun. Keilailu on kuitenkin viime vuosina saavuttanut huomattavan suuren kannattajajoukon kaupunkilaisten keskuudessa. Rekisteröityjä keilaaajia kaupungissa on 3 300 sekä lisäksi tuhansia sellaisia, jotka eivät harrasta keilailua kilpaurheiluna eivätkä sen vuoksi ole rekisteröineet itseään kilpailukeilaaajiksi. Rekisteröityjen pelaajien perustamia keilailuseuroja tai suurempien seurojen keilailujaostoja on kaupungissa n. 150. Aloitteentekijät esittivät, että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta kiireellisesti myöntämään keilailuseuroille samanlaisen avustuksen kuin muidenkin alojen urheiluseuroille ja täten käytännössä tunnustamaan myös keilailun urheiluksi. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan ilmoituksen mukaan oli keilailu-urheilun tukemisen järjestäminen jo useita vuosia ollut esillä urheilu- ja ulkoiluvirastossa, mutta koska ko. seurat pienen jäsenmääränsä vuoksi poikkeavat oleellisesti muista urheiluseuroista, ei keilailu-urheilun tukemista ollut voitu sovittaa voimistelu- ja urheiluseurojen tukemiseen osoitetun määrärahan puitteisiin. Lautakunta oli päättänyt esittää v:n 1970 talousarvion otettavaksi 20 000 mk keilailu-urheilun tukemista varten. Valtuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (26.2. 189 §, 17.9. 658 §).

Keinojääradan rakentamisesta pikaluistelun harrastamista varten teki vt Palmroth 15.1. aloitteen, jossa viitattiin siihen, että pikaluisteluharrastus ilmeisesti jääratojen puutteen takia oli jäänyt hyvin vähäiseksi. Aloitteentekijä esitti seuraavan ponnen: »Tietäen, että kaupungin ao. virastoissa pohditaan mahdollisuuksia keinojääradan rakentamiseksi Helsingin kaupungin alueelle ja pitäen periaatteena, että kyseistä rataa varten olisi etsittävä uusi paikka eikä olisi vietävä jonkun muun urheilualan jo valtaamaa oikeutettua elintilaa, aloitteen tekijä esittää tutkittavaksi

mahdollisuuksia radan sijoittamiseksi Taivaasaaren alueelle sen kunnostamis- ja järjestelysuunnitelman yhteydessä ottaen huomioon alueen keskeisen sijainnin ja muun soveltuvuuden tarkoitukseen kuin myös asian ajankohtaisuuden sekä tärkeysnäkökohdat pääkaupungin ja koko maan talviurheilun kannalta katsoen.» Urheilu- ja ulkoilulautakunta ilmoitti, että Taivalniemen vesiuikoulualueen suunnittelu oli annettu Arkkitehtitoimisto Juutilainen-Kairamo-Pantzarin tehtäväksi. Suunnitelman piti valmistua kertomusvuoden kevään kuluessa. Tässä suunnitelmassa ei ollut otettu huomioon keinojääradan sijoittamista Taivalniemeen eikä sitä lautakunnan mielestä tässä vaiheessa enää tulisi tehdä. Sen sijaan lautakunta puolsi Suomen Luisteluliiton, Suomen Palloliiton ja Työväen Urheiluliiton yhteisesti asettaman tekojääratatoimikunnan esitystä radan sijoittamisesta Oulunkylän urheilukentän lännenpuoleiseen maastoon. Tämän alueen maankäyttösuunnitelma oli valmistumassa, minkä jälkeen se lähetettäisiin kaupungin eri elinten käsiteltäväksi. Näin ollen lautakunnan mielestä aloitteen ei tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus ilmoitti valtuuston käsitelleen 2.11.1966 tekojääradan rakentamista koskeneita aloitteita ja hyväksyneen siinä yhteydessä seuraavan toivomusponnen: »Todetessaan aloitteiden johdosta suoritettavat toimenpiteet suuren tekojääradan rakentamiseksi valtuusto kuitenkin edellyttää, että vielä tutkitaan mahdollisuuksia 400 m:n pituisen tekojääradan rakentamiseksi hidastamatta silti radan valmistumista.» Valtuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta. Lisäksi valtuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta kiirehtimään tekojäärataa varten varattavan Oulunkylän urheilukentän lännen puoleisen maaston maankäyttösuunnitelman valmistumista sekä ryhtymään toimenpiteisiin alueen siirtämiseksi urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon (15.1. 56 §, 21.5. 388 §).

Uimastadionin ja Yrjönkadun uimahallin käytön tehostamisesta 25.6. tekemässään aloitteessa huomauttivat vt Matvejew ym., että lisääntyvä väestönmäärä ja vapaa-aika lisäävät myös uimahallien ja ulkouimaloiden kävijämäärää. Epäkohtana oli sen vuoksi pidettävä, että Uimastadion on alimitoitettu ja ettei Yrjönkadun uimahallia käytetä tehokkaasti. Uimastadionin naistenosastolla on ainoastaan 5—6 pesupaikkaa ja liian vähän suihkuja, mikä ruuhka-aikana aiheuttaa jonotusta ja tungosta. Lisäksi viettävät lapset aikaansa miltei koko päivän tässä osastossa, mikä lisää tungosta. Yrjönkadun uimahalli avataan arkipäivisin klo 14 ja lauantaisin klo 13.30 ja suuri allas on avoinna vain miehille klo 7—8.30. Vilkkaimman turistikauden ajan heinäkuun alusta elokuun puoliväliin pidetään laitos suljettuna. Erityisesti turisteille olisi tärkeätä, että kaupungin keskustassa olisi mahdollisuus uimiseen jo aamulla ympäri vuoden. Lisäksi on otettava huomioon, että ainoastaan uimahallissa on varsinainen sauna, kun taas Uimastadionilla on vihtojen käyttö kielletty. Myös Topeliuksenkadun uimahalli on kesällä suljettu. Uimahallin aukioloajan pidentämisestä mahdollisesti aiheutuvan tyhjäkäynnin välttämiseksi olisi turisteihin suuntautuvaa mainostusta tehostettava ja kansaneläkkeen saajille myönnettävä alennetut maksut määrättyinä tunteina. Kaupunginhallitusta olisi kehotettava selvityttämään Uimastadionin ja Yrjönkadun uimahallin tehokkaamman käytön mahdollisuudet. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan ilmoituksen mukaan suunniteltiin Uimastadion v. 1937 toisaalta suurten kilpailujen pitopaikaksi, toisaalta kylpyläksi, joka voisi tyydyttävästi palvella n. 3 500—4 000 kylpyvierasta päivittäin. Tämän kävijämäärän ylittäviä päiviä on kesäaikana keskimäärin 11. Näinä päivinä on selvästi havaittavissa tilojen riittämättömyys. Tilanteen parantamiseksi voitaisiin toiseen kerrokseen kunnostaa suihkuhuoneita ja ohjata osa lapsista käyttämään

niitä. Vaikeutena olisi kuitenkin lasten saunassa käynnin valvominen, ellei sitä aikuisten saunomismukavuuden lisäämiseksi kokonaan kiellettäisi. Järjestely merkitsisi kuitenkin henkilökunnan lisäämistä entisestä 48:sta. Toisena vaihtoehtona voitaisiin tutkia varsinaisten suihkuhuoneiden suihkutilojen lisäämistä, mikä kuitenkin merkitsisi saunan pesutilan pienenemistä. Tehokkaimmin voitaisiin Uimastadionin painetta keventää panemalla kiireellisesti käyntiin Oulunkylän, Veräjämäen ja Pukinmäen sekä Talin ja Myllypuron urheilupuistojen suunnittelu sekä rakennustyöt. Yrjönkadun uimahallin naistenosaston saunat ja allas ovat yhtenä kokonaisuutena. Siivoustyön suorittaa aamuisin yksivuorotyönä yksi henkilö. Aamu-uinnin järjestäminen vaatisi kahden lisähenkilön palkkaamista. Järjestelmää tul-taisiin kokeilemaan talvikautena 1969/70. Aamu-uimareita tulisi kuitenkin päivittäin käydä n. 30—60 henkilöä, jotta menot peittyisivät. Uimahallin käyttöaikojen pidentä-mistä kesäaikana ei pidetty tarkoituksenmu-kaisena, koska hiljainen aika Yrjönkadun uimahallin tapaisessa saunalaitoksen luon-toisessa, ikkunattomassa halliuimalassa alkaa kesäkuun alusta lukien ja lisäksi halli on kunnostustöiden vuoksi pidettävä vuosittain suljettuna 4—6 viikkoa. Uimahallin kävijä-määrä vähenee välittömästi sen jälkeen, kun avouimalat avataan. Valtuusto katsoi lau-sunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta. Lisäksi valtuusto hyväksyi seu-raavan toivomusponnen: »Samalla kun valtuusto hyväksyy kaupunginhallituksen ehdo-tuksen, valtuusto kehottaa kaupunginhalli-tusta ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että Yrjönkadun uimahallin kylpymaksujen osalta toteutetaan helsinkiläisiä kansaneläke-läisiä koskeva alennusjärjestelmä (12.11. 822 §).

Maksuttoman pääsyn järjestämisestä uima-loihin kansaneläkettä saaville ja alle 12-vuo-tiaille, 21.5. tehdyssä vt Mehdon ym. aloit-teessa huomautettiin kaupungissa asuvan

suuren joukon vähävaraisia työkyvyttömyys- ja kansaneläkkeen varassa eläviä henkilöitä, jotka eivät pääse kesäksi maalle taloudellisten seikkojen vuoksi. Nämä Helsingin raken-tamiseen työvoimaa antaneet ja veronsa aika-naan maksaneet kaupungin asukkaat viettä-vät kesänsä useinkin ilottomissa ja ankeissa olosuhteissa vailla kesään kuuluvia luonnon suomaa virkistysmahdollisuuksia. Kaupun-gissamme on kaksi maauimalaa, jotka voisivat kesäpäivinä tarjota virkistystä näille henkilöille, jos niihin päästettäisiin maksutta ja vain eläkekirjan esittämällä. Monessa vähävaraisessa perheessä on lapsia, joilla ei varojen puutteen takia ole mahdollisuuksia uimalassa käyntiin. Kesä on lyhyt ja lapsen, jolla ei ole mahdollisuutta kesänviettoon maalla, pitäisi ainakin saada mahdollisuus uimalassa käymiseen rahanpuutteen estä-mättä. Aloitteentekijät ehdottivat, että jo kesäksi 1969 järjestettäisiin maksuton pääsy uimaloihin niille, jotka saavat kansaneläkettä tukiosineen sekä alle 12-vuotiaille. Urheilu- ja ulkoilulautakunta mainitsi monien kau-pungin asukkaiden olevan siinä asemassa, että uimahallien ja maauimaloiden käytöstä perittävät maksut rajoittavat heidän mahdol-lisuuksiaan käyttää näitä laitoksia. Vahvis-taessaan uimaloiden käytöstä perittävät maksut lautakunnan on mahdotonta ottaa huomioon eri ryhmien väliset suhteet ja laatia maksut sen mukaisiksi. Mitä tulee lasten ilmaiseen pääsyyn maauimaloihin, on otettava huomioon, että lyhytkin kesä suo mahdollisuuden avorannalla uimiseen yli kahden kuukauden ajan. Uimakoulutoi-mintaa harjoitetaan kaupungin kahdessa-kymmenessä uimakoulussa 21.6.—15.8. väli-senä aikana ja uimataidottoman lapsen on todettu oppivan uimaan kymmenen harjoi-tuskerran jälkeen. Lasten pääsymaksun pois-taminen vähentäisi huomattavasti uimaloi-den tuloja. Kaupungin talouden kannalta ei voitane pitää suotavana, että tällaisiin suuriin virkistys- ja vapaa-ajanviettolaitok-siin jatkuvasti sijoitetaan huomattavia sum-

mia, ellei niistä samalla saada myös tuloja kohtuullisiksi katsottavia toimintakauden käyttökustannuksia vastaavasti. Lapsilta perittävä 30 pennin maksu on määrätty myös järjestyksen ja kasvatustarkkohtien vuoksi. Vuosikautia samana pysynyt muodollinen pääsymaksu on omiaan edes jossain määrin rajoittamaan ainakin lasten turhia, monia kertoja päivässä tapahtuvia uimalassa pistäytymisiä ja samalla turvaamaan perheille ja varttuneemmalle väelle viihtyisän oleskelun laitoksessa. Vaatteiden vastaanotto ja luovutus on myös helpompaa muodollisen maksujärjestelmän vallitessa. Kaupunginhallituksen vähemmistön mielestä asia olisi pitänyt palauttaa suunnitelman laatimiseksi siitä, miten kansaneläkettä ja tukiosaa saaville voitaisiin järjestää maksuton pääsy avouimaloihin. Valtuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.5. 399 §, 17.9. 659 §).

Hietarannan talviuintimahdollisuuksien tehostamisesta tekivät vt Hyvönen ym. 30.10. 1968 aloitteen, jossa mm. huomautettiin, että viimeisten vuosien aikana on erityisesti keski-ikäisten ja vanhempien ikäluokkien piirissä tullut suosituksi talviuinti kunnan parantajana. Urheilu- ja ulkoiluviraston valvonnassa on joitakin kunnostettuja rantoja ja lämmitettäviä pukusuojia. Ilmeisesti nämä paikat eivät kuitenkaan ole riittäviä tai eivät sijaintinsa puolesta ole kaikkien talviuinnista kiinnostuneiden ulottuvilla, koska eräät talviuimarikerhot toimivat vailla kaupungin tukea omien jäsentensä jäsenmaksujen varassa ja huomattavasti huonommissa olosuhteissa kuin kaupungin valvomilla rannoilla. Näin on laita myös Hietarannassa toimivassa talviuimarikerhossa. Kerhoon kuuluu 600 jäsentä, suurin osa työväestöä ja eläkeläisiä, joille Hietaranta sijaintinsa puolesta on sopivin ja lisäksi ranta, jossa he vuosien mittaan ovat tottuneet käymään. Kerho lunasti aikanaan yksityiseltä henkilöltä kaupungin maalla sijaitsevan huonokuntoisen vajan 1 500 mk:lta pukusuojakseen.

Pukusuojan lämmittämisestä ja avannon aukipitämisestä aiheutuvat kulut maksetaan jäsenten 18 mk:n vuosimaksusta saaduilla tuloilla. Vaja on kuitenkin nykyään erittäin huonokuntoinen ja veden noustessa jää koko lattia veden alle. Kerholla ei ole varoja uuden vajan rakentamiseen tai entisen huonon vajan korjaamiseen. Hietarannan talviuimarikerhon jäsenet toivovat kaupungin ottavan huolehtiakseen Hietarannan talviuintirannasta ja rakennuttavan Hietarantaan lämmitettävän suojan. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan ilmoituksen mukaan rakennutettiin v. 1965 urheilu- ja ulkoiluviraston toimesta pienet lämmitettävät pukusuojatilat Hietarannalle taaemmaksi rantaviivasta kioskirakennuksen yhteyteen. Talviuimarit eivät kuitenkaan ole halunneet käyttää näitä suojia, koska ne sijaitsevat n. 100 m:n päässä avannosta. Talviuintia harrastetaan nykyisin viidessä uimareiden yhdistysten kunnossapitämässä ja valvomassa paikassa. Lautakunta on osoittanut talviuintipaikat Hietarannasta, Uunisaaressa, Seuraasaaresta, Lauttasaaresta ja Kulosaaresta. Koska uusia pukusuojarakennuksia tarvitaan kipeästi lähes kymmenellä urheilukentällä ja luistinradalla, ei talviuintipaikkojen pukusuojakysymystä ole helppo nopeasti ratkaista. Kaupungin omistamalla alueella toimivia talviuintiyhdistyksiä oli pyritty tukemaan mm. kunnostamalla kesäkäyttöisiä pukusuojia talviuintitoimintaan soveltuviksi. Tämä ei kuitenkaan ollut täysin tyydyttävä toimenpide, sillä talviuintipaikkojen pukusuojat olisi alun perin rakennettava tarkoitustaan vastaaviksi ja mahdollisimman lähelle avantoa. Talviuintipaikkojen veden puhtaus aiheuttaa myös ongelmia ja Hietaranta on talvisin eräs vaikeimmista paikoista. Hietaranta liittyy Taivalniemen vesiulkoilualueeseen. Alueesta oli valmistumassa maankäyttösuunnitelma, jossa talviuintipaikka oli siirretty Taivalniemeen entistä syvemmän rannan tuntumaan. Suunnitelmassa oli pyritty ratkaisemaan myös

1. Kaupunginvaltuusto

talviuinnin tarvetta palvelevan pukusuojan sijoitus. Toistaiseksi ei ollut mahdollista rakentaa uutta pukusuojaa Hietarantaan, mutta lautakunta aikoi tutkia, voitaisiinko tilannetta tilapäisesti parantaa vuokraamalla vanha parakki, kuten tehtiin viimeksi v. 1965. Kaupunginvaltuusto edellytti, että kaupunginhallitus kiinnittää huomiota talvi-

uimareiden olosuhteiden parantamiseen, niin että Hietaniemen uimarannalla olevan pukusuojan vuokraukseen, avannolle pääsyn helpottamiseen samoin kuin Kulosaaren talviuimareiden toiminnan avustamiseen varataan jo kertomusvuoden keväänä käytettävissä olevia määrärahoja (12.2. 130 §).

6. Yleisiä töitä koskevat asiat

Rakennusjärjestyksen muutoksen vahvistaminen. Merkittiin tiedoksi, että sisäasiainministeriö oli 23.7. vahvistanut valtuuston 4.12.1968 muuttaman rakennusjärjestyksen 72 §:n 4 mom:n. Muutos koski tontinomistajan velvollisuutta katuosuutensa puhtaana-pitoon, lumenluontiin ja hiekottamiseen (3.9. 569 §, kunn. as. kok. n:o 117).

Kadun ja viemärin keskimääräisten rakentamiskustannusten nousun vuoksi valtuusto päätti vahvistaa niiden uudet yksikköhinnat kertomusvuodeksi. Hinnat olivat voimassa sellaisin varauksin, että niitä sovelletaan sikäli, kuin hintasäännöstelymääräykset eivät aseta sille estettä (18.6. 458 §, kunn.as. kok. n:o 84).

Moottoriajoneuvokorjaamo. Valtuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1967 talousarvioon Oulunkylän varaston autotallia varten merkitystä määrärahasta 64 000 mk moottoriajoneuvokorjaamon suunnittelukustannuksia varten ja kertomusvuoden talousarvioon Kyläsaaren jätteenpolttolaitoksen ja kuljetuskeskuksen laajentamiseen merkitystä määrärahasta 800 000 mk korjaamon rakennustöiden aloittamista varten (15.1. 44 §, 17.9. 653 §).

Talin puhdistamo. Valtuusto päätti hyväksyä rakennusviraston katurakennusosaston laatimat Talin puhdistamon esikäsittelyyase-man luonnospiirustukset n:o 8 000 III/18—8 000 III/26 (10.12. 898 §).

Moottoriteiden rakentamista koskevat lau-

sunnot. Tie- ja vesirakennushallitus oli pyytänyt valtuuston lausunnon suunnitelmasta Helsingin—Lahden moottoritien rakentamiseksi välillä Tattariharju—Järvenpää yleisten teiden järjestelyineen. Lausunto koski suunnitelman seuraavia ehdotuksia ja kysymyksiä:

1. Moottoritien suoja-alue ulotetaan kaupungin alueella suunnitelman alkupaalulta Vaaralan eritasoliittymään asti 3+3 -kaksitaisten moottoritien mukaan 30 m:n etäisyydelle lähimmän ajoradan keskiviivasta. Eritasoliittymien kohdalla suoja-alue ulotetaan kuitenkin vain 20 m:n päähän ramppien keskiviivasta, jolloin samalla otetaan huomioon myöhemmin rakennettavat rampit, jotka rakennetaan siinä vaiheessa, kun risteys on saatava täydellisenä liikenteen käyttöön.

2. Kaupunki ilmoittanee, ryhtyykö se muuttamaan vahvistettuja asemakaavoja niin, että niissä varataan suunnitelmapiirustuksissa esitetty liikennealue, joka myös tarkoittaa moottoritien osalta 3+3 -kaksitaista tietä ja muiden teiden osalta suunnitelman mukaisia tieleveyyksiä. Samalla kaupungin tulee liittää asiakirjoihin ne vahvistetut asema- ja rakennuskaavat, joita suunnitelmakansioissa ei mahdollisesti ole.

3. Moottoritiellä sallitaan ainoastaan tie-liikenneasetuksen 13 §:n 3 kohdan mukainen liikenne.

4. Nykyinen valtatie n:o 4—5 jää kaupun-